

HUISHOUELIJK REGLEMENT

Toepasselijk op week- en weekendwachtdienst

Huisartsenvereniging Gent vzw (vzw HVG)

Laatst bijgewerkt 18/04/2018

1. Algemene werking

Noot vooraf

De werking van de wachtdienst heeft als doel permanentie te voorzien voor dringende geneeskundige hulp en is dus geen louter verderzetting van de reguliere huisartsenpraktijk. Zo horen o.a. het voorschrijven van chronische of verslavende medicatie, sportattesten, second opinions, ... niet op de huisartsenwachtpost thuis. In de folder 'correct gebruik' staan meer concrete richtlijnen vermeld. Artsen worden geacht deze tijdens hun wachtdienst te respecteren.

1.1. Openingsuren wachtposten

De weekendwachtdienst wordt verzekerd van vrijdagavond 19 uur tot en met maandagmorgen 8 uur, en op feestdagen van de vooravond 19 uur tot en met de ochtend er na 8 uur.

De wettelijke feestdagen in België zijn: 1 januari, Pasen en Paasmaandag, Hemelvaartsdag, Pinksteren en Pinkstermaandag, 1 mei, 21 juli, 15 augustus, 1 november, 11 november en 25 december.

Op brugdagen wordt geen wachtdienst verzekerd en dient elke arts zelf in te staan voor de continuïteit van de zorg van zijn patiënten.

De 3 wachtposten hebben volgende openingsuren :

- 1) Martelaarslaan:
Van vrijdag 19 uur tot maandag 7 uur; op feestdagen van de vooravond 19 uur tot de ochtend na de feestdag 7 uur.
- 2) Kliniekstraat te Gentbrugge:
Van vrijdag 19 uur tot 23 uur, op zaterdag en zondag van 8 uur tot 23 uur; op feestdagen van de vooravond 19 uur tot 23 uur en de feestdag zelf van 8 uur tot 23 uur.
- 3) Koning Willem I-kaai
Op zaterdag en zondag van 8 uur tot 19 uur; de feestdag zelf van 8 uur tot 19 uur.

1.2. Wachtbeurten

De weekendwachtdienst wordt ingedeeld in wachtbeurten of 'shiften' van 8 uur tot 19 uur en van 19 uur tot 8 uur. De arts van wacht begint en eindigt zijn taak evenwel steeds een kwartier voor en na de grensuren zodat er een half uurtje overlap is voor de overdracht van belangrijke informatie naar de opvolgende collega wachtarts.

Wanneer bij de wachtwissel de volgende arts niet of niet tijdig komt opdagen blijft de arts van de vorige wachtbeurt beschikbaar op de wachtpost tot de dienstdoende arts aanwezig is op de wachtpost of tot een vervanger gevonden is. Dit om het risico uit te sluiten dat de wachtpost onderbemand achtergelaten wordt.

Artsen mogen in geen geval hun wachtdienst vroegtijdig beëindigen of onderbreken door de wachtpost te verlaten, mits uitzondering omschreven in art. 4.1.

1.3. Beurtrol en wijzigingen

De week- en weekendwachtdiensten worden gelijkmatig onder alle deelnemende artsen aan de hand van de verdeelsoftware Perm@Med verdeeld.

Opmerkingen:

- 1) HAIO's krijgen bij het opstellen van de planning geen wachten tijdens de maanden september, oktober en november toebedeeld. Dit is geen vermindering van het aantal wachtdiensten, enkel een aanpassing in de spreiding van de wachtdiensten.
- 2) Bij het opstellen van de wachtdienstplanning wordt geen vermindering van het aantal wachtdiensten omwille van het deeltijds werken van artsen toegekend.
- 3) Nieuwe huisartsen dienen ten laatste een maand na hun praktijkstart de wachtdienstadministratie te contacteren om zich in te schrijven in de wachtdienst.
- 4) Artsen die hun praktijk definitief stopzetten, contacteren liefst 1 jaar en minstens 3 maanden vóór hun stopzetting de administratie om zich uit te schrijven uit de wachtdienst.
- 5) De weekwachtverantwoordelijken dragen de eindverantwoordelijkheid over de weekwachtbeurtrol.

De wachtregeling wordt door de werkgroep wachtdienst opgesteld en minstens 30 dagen vóór aanvang van de nieuwe periode aan alle artsen meegedeeld. De wachtlijsten zijn raadpleegbaar in de software Permamed.

Aan deze beurtrol kunnen nadien wijzigingen aangebracht worden met onderling akkoord, via Permamed. Deze wissels moeten tijdig aan de wachtdienstadministratie gemeld worden. De wachtlijst is een vertrouwelijk document dat niet aan onbevoegden mag worden doorgespeeld.

Elke arts blijft verantwoordelijk voor zijn shiften zoals deze in de online wachtlijst geregistreerd zijn. Een collega die zijn beurt wenst te wisselen met een andere collega, dient zelf een collega te zoeken om te wisselen. Een wachtwissel is pas aanvaard na goedkeuring door de wachtdienstadministratie. Een arts die zijn wachtdienst niet opneemt of onbereikbaar is overeenkomstig de aan de wachtdienstorganisatie bekende lijst, kan worden verwezen naar de Orde der Artsen.

Artsen die onvoldoende wachtdienst zouden vervullen nemen zelf het risico omtrent het behoud van hun erkenning. Criteria hieromtrent zijn de bevoegdheid van de erkenningscommissie van het RIZIV.

De beurtrol van de wacht wordt door de wachtdienstadministratie aan de Provinciale Raad van de Orde en aan de Provinciale Geneeskundige Commissie doorgegeven.

De wachtdienstadministratie bezorgt de lijsten met gepresteerde wachtdiensten automatisch aan het RIZIV opdat iedere deelnemende huisarts het correcte beschikbaarheidshonorarium kan ontvangen.

2. Deelnemers

Het onderhavig huishoudelijk reglement is van toepassing op alle huisartsen die werkzaam zijn op het grondgebied van de huisartsenzone zoals omschreven in het Reglement van Inwendige Orde en geeft hen zonder onderscheid dezelfde individuele rechten en plichten.

In een aantal gevallen is een automatische toekenning van vrijstelling mogelijk, zonder dat hiervoor een aanvraag bij de geschillencommissie hoeft ingediend te worden. Dit is het geval o.a. het geval bij zwangerschap en adoptie, we volgen hierin de regels zoals die ook voorzien zijn in de arbeidswet. Momenteel is deze regeling:

- 1) Zwangere artsen kunnen gedurende max. 15 weken van wachtdienst (week- en weekendwacht) vrijgesteld worden. De wachten van de arts komen tijdens deze periode te vervallen en dienen dus niet te worden ingehaald. De wachtdienstadministratie moet vóór de 12de zwangerschapsweek verwittigd worden. Bij meerlingzwangerschappen is het recht max. 19 weken.
- 2) Artsen die een kind adopteren, hebben recht op:
 - a. max 6 weken vrijstelling van wachtdienst voor de adoptie van een kind dat jonger is dan 3 jaar (bij het begin van het verlof)
 - b. max 4 weken vrijstelling van wachtdienst voor de adoptie van een kind van 3 tem 7 jaar. Het verlof moet minstens een week duren en opgenomen worden per volledige week.

Daarnaast is er automatische vrijstelling mogelijk op grond van leeftijd:

- 3) Vanaf de leeftijd van 61 jaar wordt het aantal wachtdiensten (week- en weekend) automatisch met 1 verminderd naargelang de leeftijd van de arts. Artsen die geen vermindering wensen, kunnen dit via het desiderataformulier doorgeven.

Een vraag naar vrijstelling voor deelname aan de wachtdienst (week- en of weekendwacht) zal schriftelijk worden toegezonden aan de geschillencommissie, die hierover nadien onafhankelijk beslist.

Een toegekende vrijstelling is 1 jaar geldig en een verlenging dient jaarlijks opnieuw aangevraagd te worden, tenzij er een definitieve vrijstelling werd toegekend.

Criteria voor vrijstellingen van deelname aan de wachtdienst (week- en weekendwacht) worden jaarlijks bepaald door de Raad van Bestuur in overleg met de geschillencommissie en werkgroep wachtdienst.

3. Wachtdienstlocatie

3.1. Tijdens de weekwacht

De huisarts met wachtdienst verricht zijn taak in en vanuit zijn medisch kabinet. Elke arts kan vrij verblijven waar hij wil, voor zover die locatie hem toelaat de verantwoordelijkheden van zijn weekwacht op te nemen.

3.2. Tijdens de weekendwacht

De huisarts moet zijn wachtdienst uitoefenen in en vanuit de huisartsenwachtpost.

De reserveartsen moeten tijdens hun wachtdienst permanent bereikbaar zijn en binnen het half uur effectief werkzaam kunnen zijn.

4. Bevoegdheden

4.1. Wachtverantwoordelijke of weekwachtverantwoordelijke

- 1) De aanstelling van de eindverantwoordelijken (week- en weekendwacht) gebeurt door de werkgroep wachtdienst.
- 2) Tijdens de wachtdienst heeft 1 arts supervisie over de volledige wachtdienst, nl. de eindverantwoordelijke. Elke onregelmatigheid moet hem/haar direct gemeld worden.
- 3) De eindverantwoordelijke dient een oplossing te zoeken voor problemen die niet kunnen wachten, alsook in geval van noodsituaties. Hij/zij functioneert als aanspreekpunt in geval van problemen en is de eerste persoon die beslissingen neemt.
- 4) In geval van onregelmatigheden (vb. bij het ontbreken/onbereikbaar zijn van een wachtdienst of chauffeur) neemt de eindverantwoordelijke contact op met de persoon in kwestie.
- 5) Enkel de eindverantwoordelijke heeft de bevoegdheid om (reserve)artsen of chauffeurs op te roepen of om toestemming te verlenen de wachtpost te verlaten.
- 6) Na de wachtdienst maakt de eindverantwoordelijke een verslag op aan de hand van het verslagsjabloon.

4.2. Achterwacht

- 1) Tijdens elke weekendwacht is telkens een lid van de Raad van Bestuur van achterwacht.
- 2) Deze arts is het tweede aanspreekpunt in geval van noodgevallen en bij het nemen van beslissingen.
- 3) De arts van achterwacht dient gecontacteerd te worden indien de eindverantwoordelijke het probleem niet volledig kan oplossen. Hij/zij dient ook gecontacteerd te worden indien noodsituaties zich voordoen (calamiteit).
- 4) Bij speciale opvoedingen van de medische diensten van de kring door de overheid (vb. rampenplan) dient de achterwacht als aanspreekpunt voor de overheid. De achterwacht zal hierbij de nodige acties opvolgen en coördineren.

5. Registratie en rapportering

5.1. Tijdens de weekendwacht

De huisarts met wachtdienst heeft de deontologische plicht de continuïteit van de zorgen kwaliteitsvol te verzekeren. Hij/zij is ook verplicht van elk contact een verslag op te maken met minstens volgende items: aanmeldingsklacht, klinisch onderzoek en ingesteld beleid. Dit gebeurt via het softwareprogramma van de huisartsenwachtpost.

Bij ziekenhuisopname of overlijden moet de huisarts van de patiënt telefonisch gecontacteerd worden. (Bij doorverwijzing naar een ziekenhuis wordt het standaardsjabloon van de wachtpost gebruikt).

Het herhaaldelijk in gebreke blijven bij het opmaken van verslagen kan leiden tot een procedure de geschillencommissie.

5.2. Tijdens de weekwacht

Ook tijdens de weekwacht maakt de huisarts met wachtdienst gebruik van het softwareprogramma van de huisartsenwachtpost voor het opmaken van verslagen. Bij ziekenhuisopname of overlijden moet de huisarts van de patiënt telefonisch gecontacteerd worden.

6. Honoraria

De huisarts met wachtdienst zal steeds de geldende tarieven conform de RIZIV-nomenclatuur toepassen. Verder dienen de officiële tarieven vastgelegd tijdens de jaarlijkse conventie tussen het RIZIV en de Nationale Commissie Geneesheren-Ziekenfondsen (Medicomut) gerespecteerd te worden.

Vanuit het RIZIV wordt een permanentievergoeding voorzien per gepresteerde wachtdienst voor de wachtdienstdoende arts.

7. Afspraken rond auto's

Tijdens de weekendwacht wordt in principe elk huisbezoek met de wachtpostauto verricht. In uitzonderlijke gevallen (ontbreken van de chauffeur, oproepen van standby voor huisbezoeken, ...) kan gevraagd worden de huisbezoeken met de eigen wagen af te leggen.

Tijdens de weekwacht maakt de arts met wachtdienst gebruik van zijn eigen wagen.

8. Bijdrage

Alle huisartsen van het wachtdienstgebied betalen een financiële bijdrage bepaald door de Raad van bestuur van vzw HVG. Dit geldt eveneens voor vrijgestelde artsen.

Artsen die zich voor het eerst vestigen in de loop van het jaar, betalen hun bijdrage à rato van het aantal maanden. Artsen die hun praktijk stopzetten om gelijk welke reden in de loop van het jaar, kunnen geen aanspraak maken op de reeds betaalde bijdragen.

9. Telefonische vraag om medisch advies

Een medisch advies dat op basis van een telefoongesprek wordt gegeven, is gevaarlijk en wordt door de Orde der Artsen afgeraden (a135010).

Wanneer de arts telefonisch beslist dat een ambulance en eventueel ook de MUG moet ter plaatse komen, moet de arts deze zelf opbellen en bij voorkeur er ook zelf naartoe rijden.

10. Opvordering van wachtartsen

Indien de artsen op de wachtposten opgevorderd worden door politie of lokale overheidsdiensten om een medische acte te stellen, dient volgend advies gevolgd te worden.

Het advies luidt:

- De opvordering dient alleen beantwoord te worden indien deze wordt gedaan door de bevoegde overheid: de procureur des konings, de onderzoeksrechter, officieren van de gerechtelijke politie of hulpofficieren van de magistraten.
- De bevoegde overheid dient hiervoor telefonisch contact te hebben met de arts zelf en zal dus door het onthaal doorgeschakeld worden met de arts.
- De aard van de opvordering bepaalt nooit of er op deze opvordering dient ingegaan te worden, de opvorderaar is de limiterende factor.
- De opvordering mag alleen geweigerd worden wanneer er een medische tegenindicatie is en/of een deontologisch bezwaar bestaat. Met andere woorden in geval van "een morele onmogelijkheid of een mogelijke schending van het beroepsgeheim". Dit laatste kan niet telefonisch doch enkel ter plaatse na de opvordering.

Dit advies berust op 3 wettelijke teksten:

- 1) Het advies van de Nationale Raad van de Orde van Geneesheren van 21/06/2008.
- 2) artikel 63, paragraaf 1 van de Wegverkeerswet voor wat betreft de opvordering voor alcoholcontroles.
- 3) Wetboek van strafvordering, koninklijk besluit van 10 juni 1959.

11. Betwistingen en klachten

Inbreuken op het huishoudelijk reglement, betwistingen en alle overige klachten dienen schriftelijk aan de ombudsdienst te worden geformuleerd (ombudsdienst@hvg.be). Enkel klachten die aan de ombudsdienst schriftelijk gemeld worden, kunnen behandeld worden. Anonieme klachten worden niet behandeld. De werking van de ombudsdienst is vastgelegd in het huishoudelijk reglement klachtenbehandeling.

Elke betwisting wordt bij voorkeur eerst op een collegiale wijze besproken, samen met de betrokken partijen. Blijvende betwistingen worden voorgelegd aan de Provinciale Raad van de Orde der Artsen en aan de Provinciale Geneeskundige Commissie. In afwachting van een uitspraak kan de huisarts worden ontheven van deelname aan de wachtdienst, na een gemotiveerde beslissing van de Raad van Bestuur.

Alle schriftelijk gemelde klachten worden onderzocht. Klager en beklagde zullen steeds verwittigd worden bij het opstarten en afsluiten van de klachtenprocedure. Afhankelijk van de ernst van het probleem zullen gepaste maatregelen getroffen worden om herhaling te voorkomen. Er gebeurt een centrale registratie van alle binnenkomende klachten met alle bijbehorende acties.

12. Bekrachtiging en wijziging reglement

De Raad van bestuur van de vzw H.V.G. is verantwoordelijk voor het uitschrijven van dit een gedetailleerd huishoudelijk reglement. Hierin worden alle praktische aspecten van de organisatie van de week- en weekendwacht beschreven.

Dit huishoudelijk reglement wordt opgemaakt door de werkgroep wachtdiensten, die gemandateerd is hiervoor door de Raad van Bestuur, conform de statuten van de vzw HVG.

Het huishoudelijk reglement dient zo goed mogelijk in te spelen op de heersende noden van de wachtdienstorganisatie en kan dus steeds bijgestuurd worden als deze noden (van artsen, patiënten of overheid) wijzigen. De werkgroep kan steeds wijzigingen in het huishoudelijk reglement aanbrengen. Deze zijn pas van kracht nadat alle leden van de vzw HVG. over deze wijzigingen zijn geïnformeerd. Elk lid van de vzw heeft het recht wijzigingen aan te vechten via de ombudsdienst van de vzw HVG.

De vzw HVG heeft een meldingsplicht van dergelijke wijzigingen bij de Orde der Artsen Oost- Vlaanderen.

Elke arts dient een dergelijk huishoudelijk reglement ter inzage gekregen te hebben en zich met de inhoud ervan akkoord te hebben verklaard.

13. Bijsturingen naar aanleiding van adviezen van de Geschillencommissie

13.1. Dringendheid telefonische oproep

De onthaalmedewerker mag volgens de Nationale Raad van de Orde van Geneesheren noch wettelijk, noch deontologisch, een telefonische triage doen en kan bijgevolg niet oordelen over de dringendheid van een oproep. De onthaalmedewerker vraagt aan de patiënt enkel een beschrijving van de zorgvraag.

Bij elke twijfel over de ernst of dringendheid, moet de onthaalmedewerker de zittende wachtarts doorgeven om aanvullend directe(re) informatie in te winnen bij de patiënt. Deze staat dan de patiënt te woord en kan eventueel de rijdende wacht op de hoogte brengen van een dringend huisbezoek of de hulpdiensten verwittigen.

De huisarts van wacht is dus "bereikbaar" en draagt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de zorgvraag en voor de hulpverleningsplicht (conform art. 422bis strafwetboek). Aan de telefoon een 'inschatting' maken van de dringendheid van de situatie van de patiënt, valt onder de verantwoordelijkheid van de arts en niet van de onthaalmedewerker. De onthaalmedewerker moet de arts wel op de hoogte stellen van de hulpvraag.

13.2. Vaststelling overlijden

Een arts mag een vraag tot vaststelling van overlijden niet uitstellen. De vzw HVG. volgt hierin het advies van de Orde der Artsen. De Nationale Raad van de Orde der Artsen is van oordeel dat, in geval van overlijden, eerst de behandelende arts dient opgeroepen te worden ook al heeft hij/zij geen wachtdienst. Indien de behandelende arts niet ter plaatse kan gaan, dient de arts met wachtdienst het overlijden vast te stellen. Wettelijk gezien wordt dus de wachtarts belast met het vaststellen van het overlijden en het afleveren van een overlijdensattest. Ook tijdens de nachturen mag de vaststelling niet uitgesteld worden.

Extra toevoegingen – mbt specifieke groepen

Stagiairs

Studenten geneeskunde dienen op een bepaald moment observatiestage te lopen op de huisartsenwachtpost. We verwachten dat de aanwezige artsen deze stagiairs toelaten consulten en huisbezoeken te volgen. Wanneer er voldoende tijd is en de problematiek er zich toe leent mag haar/hem ook de kans geboden worden een anamnese of KO onder supervisie uit te voeren.

Haio's

Vooraleer een Haio zijn/haar eerste autonome wachtshift opneemt, is hij/zij verplicht minstens 1 shift van 4 uur mee te volgen met zijn/haar PO of een vervanger.

Haio's vallen ten allen tijde onder verantwoordelijkheid van hun PO, wat betekent dat de PO tijdens hun wacht ook bereikbaar moet zijn. In geval van ziekte van de Haio vervangt de PO of zoeken haio/PO naar een andere vervanger. (De standby-arts wordt enkel opgeroepen voor acute situaties in het weekend vb. nav extreme drukte, ongeval, ...)

Externe artsen

Externe artsen kunnen zich aanbieden om mee opgenomen te worden op de wachttol van HVG, zij dienen bij hun kandidatuur ook een 'attest van deelname aan de georganiseerde huisartsenwacht' in, ondertekend door hun eigen kring. Indien externe artsen niet in een andere kring zijn ingeschreven, kan hen een motivatie worden gevraagd. HVG vzw behoudt zich het recht externe artsen te weigeren.

Wachtdoende externe artsen betalen een financiële bijdrage bepaald door de Raad van Bestuur aan vzw HVG.